

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28—	celo leto naprej K 33—
pol leta 14—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7—	celo leto naprej K 38—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 35.

Izhaja vsak dan s svežer izvešaji nedelje in praznikov.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 26-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Odstop ministristva Clam-Martinic.

Ministrski predsednik grof Clam-Martinic je včeraj v imenu celokupnega ministristva podal demisijo.

To je uspeh slovanskih parlamentarnih strank, ki ga je odločil poljski klub s svojimi sobotnimi sklepi glede stališča do vlade.

Ministrski predsednik je bil pri cesarju najprej poročal o nastalem položaju, na kar je bil sklican ministrski svet. Ta se je sešel ob 6. uri zvečer in je trajal do 11. ure. Sklenjeno je bilo, da poda celokupno ministristvo ostavko. Iz dolgega trajanja seje ministrskega sveta se sklepa, da so bili storjeni tudi posebni sklepi glede rešitve nastale krize, ki se predlože cesarju.

Kako se reši nastala kriza, še nič ne kaže. V nekaterih krogih se zavzemajo za to, naj zopet grof Clam-Martinic sestavi vladu, a kako jo naj sestavi, o tem so mnenja različna.

V enem oziru so vse stranke istega mnenja: da mora ostati parlament ohranjen, da torej vlada ne sme parlamenta zopet poslati na počitnice, nego izvršiti tako rekonstrukcijo ministristva, da bo mogoče še nadaljnje delovanje parlamenta.

Tudi nemške stranke so začele uvidevati, da je njihovo stališče nestrpnosti in pristranosti brezupno in so se začele sprijazniti z idejo, naj se

ustanovi koncentracijsko ministristvo, a pogoji, pod katerimi bi v tako premembo vlade privolili, so v bistvu jako neskomoljni: Vse naj ostane pri starem v znamenju tistega »Burgfriedena«, ki je tako dobro služil gotovim namenom. Govori se tudi o ustanovitvi prehodnega uradniškega ministristva.

Vzlic ministrski krizi vztrajajo vse stranke pri tem, naj začne budgetni odsek takoj z razpravljanjem o budgetnem provizoriju. Tudi Poljaki so za to in trdi se, da so pripravljeno dovoliti budgetni provizorij vsaki drugi vladi, le ne ministristvu grofa Clam-Martinica. Ob sebi se razume, da bi Poljaki pač tudi napram kakemu drugemu ministristvu ne zavzeli kar brezpogojno prijaznega stališča, če bi jim že sestava ministristva in vladni program ne garantirala, da ugodijo njihovim zahtevam.

V nemških strankah so tudi ljudje, ki bi najraje videli, če bi vlada ljudski zastop kar kratkim potom poslala domov. A število teh ljudi se je znatno skrčilo, silno znatno. Zmaguje spoznanje, da se proti slovanskim strankam v tej državi ne da vladati in to spoznanje mora končno dobiti izraza v sestavi novega ministristva.

Nastala kriza ne more trajati dolgo, kajti na vsak način je potrebno, da je budgetni provizorij rešen pred 30. junijem.

čeval zgradbe in zemljo. Strašni so popisi bojišča. Vojni poročevalci se kar tresejo groze, ko slikajo bojno pozorišče: vse je razdejano, razbito, razrito, groblja je tam, kjer je stala prej cvetoča kraška vas. Italijani so se menda pač že zadostno prepričali, da so jim zapahnjena vrata do Trsta, po desetih bitkah so morali uvideti, da nikdar ne dosežejo prebitja na Goriškem. Ako pa bodo vseeno še naskočili, ako hočejo imeti še velikih novih žrtev, potem bomo znova videli, kako so Italijani popolnoma v oblasti Angležev in Francozov. Tiste prvotne italijanske »odreševalne« vojne ni več, sedaj je italijanska armada pod poveljstvom angleško-francoskega armadnega vodstva in ako bo to ukazalo nov juriš na Goriškem, pa bosta Cadorna in duca d'Aosta zopet morala pognati svoje čete v boj proti avstro-ogrskim pozicijam enajstič in lahko rečemo že danes: brez uspeha.

Infanterijski polk št. 11. v 10. soški bitki. »Oesterr. ung. Kriegskorrespondenz« poroča: Najstarejši polk št. 11 se je v 10. soški bitki posebno odlikoval, ko je žel že v zimski ofenzivi na istem bojišču mnogo hvala. Tristoletna je tradicija polka in ni je vrzeli v njej. Kakor se je odlikoval polk pod Wallensteinom v španski nasledstveni vojni, tako so v sedanjih svetovni vojni kmečki fantje iz Piseške doline in iz Češkega lesa izbojevali vhod v Srbijo, zabranili pot čez Karpaty Rusom po njihovi osvojitvi Przemysla, pri Grodeku zmagali in pri Asiagu vkorakali v laško dežlo. Italijani pravijo vojsčakom 11. polka »randonelli di pietra« (železni zarobljenici).

Žilava vzdržljivost avstro-ogrske armade. »Corriere della sera« je začel pričevati, kakor se poroča preko Lugana, serijsko ditiramskih člankov Rudyarda Kiplinga o italijanski armadi, v katerih pa avtor proslavlja nenavadno žilavo vzdržljivost avstro-ogrske armade.

Cadorna francoskemu vojnemu vodstvu. Kakor se poroča iz Milana v Curii, se je obrnil Cadorna v Pariz s prošnjo, da naj bi Francozi čim prej z občno ofenzivo na zapadni fronti podprli ofenzivo italijanske armade proti Avstro-Ogrski. V Italiji vlada veliko ogorčenje, ker so Italijanci čete pri svojih navalih prepustene same sebi. Več listov poudarja to čisto odkrito.

Aristide Sartorio. Sloveči italijanski slikar Aristide Sartorio se je vrnil domov kot zamenjen vjetnik. Sartorio je bil kot izvidni oficir ranjen pri Ločniku, kjer je zašel s svojim konjem v močvirje, in vjet. To je bilo hitro po izbruhu vojne. Ko se je vrnil, so ga poročevalci izpraševali, kako je v Avstriji in Sartorio je odgovarjal, kakor je razvidno iz milanskih listov, da naj se Italijani nikar ne vdaajo optimističnim upom na skorajšnjo zmago. Sartorio je izjavil: Avstro-Ogrska je izredno močna. Gospodarski položaj države je sicer težaven, kar mogoče omoleduje nekaj oseb, ali splošno razpoloženje je dobro in želja po maščevanju je silna. Italija mora torej doprinesati še nadalje najtrše žrtve.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

16. junija. Vzhodno gorovja Adamello (zapadni Trentin) so napadli od Buttaglione v dolini Baltea alpski oddelki in smučarji po prestanih velikih terenskih težavah in hudem sovražnem odporu močno pozicijo Corno d'Avvento 3490 m in so jo zasedli. Ostala posadka je bila vjeta. Dva 75 mm topova, en minomet, štiri strojne puške in velike zaloge živil in municije so padle v naše roke. Na vsej fronti visoke planote

asiaške je sovražnik nadaljeval svoje jako ljuto artiljerijsko streljanje. Izvidni poskusi proti naši poziciji na hribu Zebio so bili zavrnjeni. Na Ortigari so bile naše pozicije na točki 210 včeraj ob zori od pol tretje ure dalje zopet napadene s skrajno silo. Sovražnik je metal vedno nova ojačenja v boj. Pomnožil je svoje napore, ki so se zlomili ob lepem odporu naših čet, ki so prizadale sovražniku jako visoke izgube in ga povsodi zavrnile, pri čemur so vjele 52 mož, med njimi 4 oficirje. V dolini San Pellegrino je bil zavrnjen sovražni napadalni poskus na naše nove pozicije na masivu Costabelle. Na južnih pobočjih Rombona smo zasedli z nenadnim napadom izpostavljen sovrážno postojanko in smo se vzdržali tam proti hudemu koncentracijskemu ognju sovražnika. Vzdolž južijske fronte je bil artiljerijski ogenj posebno ljut v tolminskem odseku in na višinah severovzhodno Gorice. Kolone sovražnih tovornih avtomobilov so bile zadete na čepovanski cesti. Vzhodno Kostanjevice smo zadržali nabiranje čet. Naša bombardirajoča letalska skupina, eskortirana po lovskih aparatih, je vrla včeraj 1800 kilogramov streliva na dve sovrážni baraki in taborišče pri Sv. Luciji in na Baško dolino. Vsi naši aparati so se vrnili nepoškodovani na svojo postajo.

17. junija. Artiljerijski ogenj na Karniški fronti je bil včeraj živahnejši kakor sicer. Sovražne baterije srednjega kalibra so streljale ponovno na naše pozicije na velikem in malem Palu. Na raznih frontnih odsekih so povzročili naši mali izvidni oddelki sovražniku izgube in so se vrnili z nekaj vjetniki v naše črte. Davi so obložili sovražni letalci Gorico in nekatere druge kraje v spodnji soški nižini z bombami. Ni bilo ne žrtev ne materialne škode.

Avstro-ogrski letalci.

Dunaj, 17. junija. (Kor. ur.) Iz vojnega poročevalskega stana: Ramo ob rami z velikim, a brezuspešnim naporom pehote in artiljerije našega nasprotnika ob Soči je šlo tudi njegovo letalstvo. Med tem, ko je ležal silen bobnajoči ogenj na naših jarkih, so poskušale sovražne letalske flotilje v masah priti za našo fronto, da vrže tam svoje izvidno delo. Vsakemu izmed naših vrlih letalcev so bile stavljene kar največje naloge. Naše letalstvo je častno rešilo svoje naloge ter je dokazalo, da stoji enakovredno poleg ostalega zmagovitega orožja Avstro-Ogrske. Naši letalci so izvršili zelo odlična dela. Marsikateri prsi diči cesarjevo priznanje za požrtvovalno izpolnjevanje svoje dolžnosti.

V bojih v zraku smo izgubili v mesecih april in maj zbitih ali takih, ki so pristali za sovražno črto, 9 letal. Pet nadaljnjih letalom z več ali manj teškimi poškodbami se je posrečilo pristati za lastnimi črtami. Naši letalci pa so zbili 28 sovražnih letal, in od teh 18 na jugozapadnem bojišču.

Bitka na zapadu.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

14. junija zvečer. Srednje delovanje obojestranskih artiljerij na večjem delu fronte; precej silno je bilo v okolici Craonna in jugo-vzhodno od Corbenya.

15. junija popoldne. Artiljerijski boj je trajal del noči s precejšno silo v okolici Hurtebisa in Craonna. Kratko in silno delovanje sovražnih baterij južno od Juvin-courta. Sovražne izvidne oddelke v gozdu Chevalier (ob Mosi) in pri Bioncourtu (v Lotaringiji) smo vzeli pod ogenj. Vdrli so v naše črte pri višini 304. Sicer je bila noč povsod mirna.

Belgijsko poročilo.

14. aprila. Živahno delovanje artiljerije, zlasti v okolici Steenstraeta, Lizerna in Boesingha. Boj z bombami v smeri na brodersko hišo. Boj patrolj južno od Dixmuidna.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

14. junija. Danes zjutraj smo izvršili uspešno podvzetje vzhodno od Monchy le Preura. Sovražne pozicije velike krajevnosti na holmu znanem pod imenom infantarijski holm, ki ga je sovražnik trdo držal pri celi vrsti prilik, so naše čete na fronti več kot 3/4 milje zavzele. Popolnoma smo dosegli svoj cilj. Vjeli smo 175 mož in vplenili 2 strojni puški.

15. junija. Naše čete so napadle južno in vzhodno od Messinesa in na obeh straneh kanala Ypres-Comines ter so dosegle na obeh točkah vse cilje. Vjele so nad 150 mož ter vplenile eno havbico in 7 strojnih pušk.

16. junija zvečer. Naše čete so danes zopet napredovale v odsek Hindenburgove črte severozapadno od Bullecourta, pri čemer so vjele zopet več mož.

Uporni Rusi na Francoskem.

Berolin, 17. junija. (K. u.) W. u. poroča: O zadnjem uporu ruskih čet na Francoskem, ki ga opisujejo francoski viri kot malenkosten, izvemio iz zanesljivega vira, da so izbrali iz številnih onih, ki se niso hoteli več boriti za Francosko, 150 mož kot kolovodje ter od teh ustrelili vsakega desetega, torej 15 mož.

15.000 angleških topov.

Bazel, 17. junija. Agentura »Radio« javlja iz Londona: Španski pisatelj Carillo, ki je obiskal francosko bojno črto, poroča, da uporabljajo zdaj na francoskem bojišču 15.000 angleških topov.

Poincare zbolel?

Kodanj, 17. junija. Na borzi v Kodanju se govori, da je po poročilih iz Pariza predsednik republike Poincare resno obolev. Bajga je zadel mrtvoud. Z druge strani se pa tevesti taje in trde, da, če je Poincare zbolel, je njegovo bolezen le politika povzročila.

Amerika v vojni.

Wilson — trgovski diktator.

Bern, 16. junija. (Kor. urad.) Posebno poročilo »Matina« iz New Yorka pravi: Senat je sprejel zakon, ki daje predsedniku polno moč nad ameriškim izvozom. Nadalje bo vršil predsednik kontrolo nad trgovskimi ladjami vseh dežel. Nobena ladja ne bo v bodoče brez posebnega dovoljenja zapustila pristanišč Zedinjenih držav, niti ne bo mogla izvažati blaga. Neutrálne ladje, ki leže v tem trenutku v pristaniščih Zedinjenih držav in ki ne odplovejo iz strahu pred nemškimi podmorskimi čolni, morajo takoj zopet pričeti s plovbo, ali pa zapustiti pristanišča Zedinjenih držav.

Ameriško zrakoplovstvo.

Bern, 16. junija. (Kor. urad.) Pariška izdaja »New York Herald« poroča iz New Yorka, da se bo ustanovilo novo ministristvo za razvoj zrakoplovstva in da bo temu ministristvu na razpolago kredit ene milijarde dolarjev.

Ameriška pomoč.

Rotterdam, 18. junija. General Pershing je izjavil zastopnikom časopisja, da v doglednem času še ni računati z resno ameriško pomočjo na francoskih tleh. Za enkrat gre za pomoč ameriških letalcev. Do spomladi 1918 nameravajo poslati iz Amerike na francosko 3500 letal.

Dogodki na bojiščih.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 18. junija. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

V odseku ob Rombonu so vrgli oddelki bosansko-hercegovskega pešpolka št. 4 sovražnika iz nekega oporišča, mu odvzeli enega častnika in 28 mož ter so se držali proti več napadom v zavzeti poziciji. Sicer ničesar pomembnega.

Šef generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 18. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestolonaslednika Ruprehta Bavorskega.

Ob Yzerskem kanalu, na obeh straneh Ypresa, ob Lysi in od La Basséeja do potoka Sensée v popoldanskih urah živahno artiljerijsko delovanje. Jugozapadno od Warne-tona, vzhodno od Vermellesa in pri Loosu so se ponesrečili angleški izvidni sunki. Vzhodno od Croisillesa smo zavrnili, kakor prejšnji dan, tri angleške poskuse, pridobiti v napadu tal.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Po podvzetju napadalnih čet, izvršenem danes zjutraj proti franco-

skim jarkom pri Cernyju, so je ogenj pozneje tudi v nadaljnjih odsekih fronte ob Aisni in v zapadni Champagni ojačil.

Armadna fronta general-feldmaršala vojvode Albrehta Württemberškega.

Razen nekaj ugodno poteklih bojev v predpolju nobenih bistvenih dogodkov.

Na vzhodnem bojišču je položaj neizpremenjen.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Jugozapadno od Dojranskega jezera so zavrnili bolgarske postojanke več angleških sunkov.

Prvi generalni kvartirni moister v Ludendorff.

Vojna z Italijo.

Italijanski sunki na koroško fronti. Italijanski sunki na koroško fronti so se končali s pozicijsko izgubo napadalca. Italijansko armadno vodstvo se trudi, da bi v svojih poročilih vzbudilo vtisk, da so naše čete na Tirolskem začele napadati in konstruirati iz odbitih nazdevnih podjetij uspehe italijanskega orožja. Dejansko pa se omejuje naše delovanje na tej fronti zadnji čas na izvidna podjetja in sunke malih oddelkov, ki so imeli nalogo po odbitem napadu šeste italijanske armade razmotriti položaj pri sovražniku.

Mir na Goriškem. Po ljutih bojih, kakršnih še ni videla Goriška v dveletni vojni, je nastal mir. Sicer še pokajo topovi in izvrše se kake male praske, ali ona ogromna italijanska ofenziva, v kateri so upali Italijani, da jim prinese zavojevanje Trsta, je nehala. Mir je sedaj na Goriškem. Delajo pa branitelji in napadalci. Strašno je trpela goriška dežela v deseti ofenzivi. Od Avč do morja je divjal siloviti bojni vihar in uni-

Duma proti separatnem miru.

Duma odklanja separatni mir.

London, 17. junija. (Kor. urad.) Reuter poroča iz Petrograda: Duma je v tajni seji sklenila izjavo, da bi bil separatni mir ali nadaljnja nedelavnost na fronti izdajstvo napram zaveznikom. Duma zahteva takojšnjo ofenzivo za zavarovanje in vzdržanje pridobljene svobode.

Ruska vlada zahteva revizijo dogovorov glede vojnih ciljev in posebnega miru.

Petrograd, 16. junija. (Kor. ur.) Agentura: Povodom obiska francoskega ministra Alberta Thomasa pri članih provizorične vlade pred vrtnitvijo na Francosko, je izročil danes zunanji minister Tereščenko naslednjo noto: Ruska revolucija ni samo preobrat v notranji organizaciji Rusije, marveč je tudi, in sicer prav posebno, moralno dejstvo, ki izraža voljo ruskega naroda, da uresniči svoje ideale enakosti, svobode in pravičnosti ne samo na notranje političnem poprišču dežele, marveč tudi v mednarodnih odnosih. Ta volja je vir, iz katerega zajema ruska revolucijonarna vlada svojo energijo. Služiti tej volji, je njena prva naloga in njeno poslanstvo. V boju s sovražniki brani Rusija veliko idejo svobode ter si stavi za cilj upostavo splošnega miru na temeljih, ki izključujejo vsak čin nasilja od katerekoli strani ravnotako, kakor vse imperialistične nakane v katerikoli obliki. Rusija ne goji nobenih osvojevalnih namerenov ter se odločno upira vsakemu takemu nagajenju. Zvest tem načelom, je ruski narod trdno odločen, da pobija vse očitne ali tajne imperialistične namere sovražnika tako na političnem, kakor tudi na gospodarskem in finančnem področju. Če bi kljub temu med našim narodom in narodi zaveznikov utegnili nastati gotova nesporazumjenja glede vojnih ciljev, potem nikakor ne dvomimo, da bo tesna zveza med Rusijo in zavezniki zagotovila popolno zedinjenje glede vseh vprašanj temeljem načel, ki vodijo rusko revolucijo. Neomajljivo udana skupni stvari zaveznikov, pozdravlja ruska demokracija z živim veseljem sklep tistih zveznih vesil, ki so se izjavile pripravljene, ugoditi želji provizorične vlade, da se dogovor glede definitivnih vojnih ciljev revizira. V to svrhu dajemo pobudo, za sestanek zastopnikov zaveznikov držav na konferenci, ki bi se mogla sniti v kratkem, kakor hitro bodo dani ugodni predpogoji. Toda na konferenci naj se predloži in pretrpi tudi londonski dogovor z dne 5. septembra 1914, ki se doslej ni objavil in ki izključuje poseben mir katere izmed zaveznikov držav.

Petrograd, 17. junija. (Kor. urad.) Agentura. Zunanji minister Tereščenko se je izrazil pri sprejemu ameriške posebne misije, ki je dospela v Petrograd. Ljudstvo hoče strmoglaviti militarizem. Ljudstvo stremi za zdravim mirom brez nasilja in imperialistične tendence. Ruski narod ne misli na nadvlado ter se bo boril proti takim namenom drugih dežel. Pred vsem pa ne bo dopustil, da se uresniči imperijalistične želje sovražnika v političnem, finančnem in gospodarskem oziru.

Nemčija in Rusija.

Stockholm, 18. junija. Stockholmski politiki so izjavili na tozadovno vprašanje, da so prepričani, da namerava Nemčija skleniti z Rusijo mir ter stopiti po vojni v gospodarsko zvezo z Rusijo. Nemčija nima namena vmešavati se v notranje zadeve Rusije ter bo stavila v slučaju miru glede Kurlandije in Litevske predloge, ki so za Rusijo sprejemljivi. Rusija pa bi se morala tudi zavezati, da zapusti sedaj zasedene pokrajine. Zelo verjetno je, da bo Nemčija s svojimi zavezniki na izrecno željo Rusije pričela z mirovnimi pogajanjmi z entento.

Pred rusko ofenzivo.

Vojni poročevalec »Frankfurter Zeitung« računa z možnostjo rusko-romunske ofenzive ter piše: Razmere na vzhodni fronti so popolnoma nejasne, zakaj poročil o razsulu ruske armade ni imati dostojno. Treba je konstatirati, da imajo tako zdaj imenovani vojskovodje kakor vojni minister Kerenski, voljo za napad, a ta volja doslej ni zadostovala, da bi odstranila vse ovire. Vest o formalni sklopi se reče diktaturi generala Brusilova in goreča agitacija Kerenskega na severni fronti (med Rigo in Pripetom) kažejo, da hoče začeti sovražnik vojno delo na celi 2000 kilometrov dolgi fronti, ker je brez dvoma, da se bo romunska armada ravnala po ruski volji.

Razmere na Ruskem.

Stockholm, 17. junija. (Kor. ur.) Glasom »Aftonbladet« je zadnje dni izredno mnogo angleških žena in otrok zapustilo Petrograd in odšlo v inozemstvo, kar spravlja v zvezo s predstojnimi resnimi dogodki na Ruskem. »Stockholm Dageblatt« beleži izjavo iz Petrograda došlega Šveda, da je na Ruskem pričakovati novo večjo, strašnejšo revolucijo, ki bo končala z razsulo. Vojaški izgredi so prava nadloga; živila so jako draga; liter mleka, ki ga je težko dobiti, velja rubelj ali dva rublja. Brez posla je v Petrogradu že 40.000 ljudi in njih število narašča. Vse je proti vojni. V zvezi prizadevanjem vojne stranke odklanja svet delavcev in vojakov ofenzivo. V to, da bi bilo mogoče vojno dobiti, ne veruje noben Rus več. Razpoloženje proti Angleški narašča. Poročevalec je sam videl demonstracijski sprevod, pri katerem so nosili zastavo z napisom »Dol z Angleško«. Kerenski je bil jako popularen, a je danes sirt, predeljen mož. Ko je zadnjič govoril na nekem ljudskem shodu, je postal nezavesten. Narod zahteva kruha in miru.

Delo tajnih zarot v Rusiji.

V celi Rusiji se množe napadi na železnice, mostove in na spomenike. Veliko tajnih družb dela silo v velikih mestih Rusije. V Petrogradu so našli obešenih 28 meščanov. Morilci so pustili napise: »To so izdajalci!« »Züricher Post« je glede na te pojave pisala: Če umevajo mogotci na zahodu ta znamenja časa, morajo izpoznati, da ne preostane Rusiji drugega, kakor da sklene poseben mir. Pri posebnem miru bi bil za Rusijo najpametnejši državni bankrot.

Samouprava Ukrajine.

Stockholm, 16. junija. Listi javljajo iz Petrograda: Začasna vlada se je pečala na posebnem posvetu v vprašanju ukrajinske samouprave. Sklenil je, da predlog odklanja in da prepušča odločbo bodoči ustavodajalni zbornici.

Rusko - poljska armada?

Iz Basla poročajo, da zboruje že en teden v Petrogradu kongres poljskih delegatov, ki se bore v ruski armadi: 1400 poljskih vojakov se udeležuje tega kongresa ter se razgovarja o najvažnejših vprašanjih glede ustvaritve narodne poljske armade, ki se naj bori na ruski fronti proti Nemčiji.

Nasilje proti Grški.

Berlin, 19. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Prave vzroke nasilja proti Grški obsega francoska brezžična brzojavka z Eifflovega stolpa z dne 16. junija ob 5. popoldne. Sedaj preko Albanije dograjene ceste in pota skozi severno Grško omogočajo zvezo s Solunom. Danes je pot — Santi Kvaranta - Bitolj podaljšanje poti skozi Tesalijo in Otrantski kanal ter dovoljuje zaveznikom, da pot skozi Sredozemsko morje popolnoma izključijo za dovoz vojaštva, živil in municije za orijentsko armado. Pot skozi Otrantski kanal se bo zavaroval s kakor 75 km dolgo nepretrgano zaporo. To je torej velika prednost, ki so jo dosegli zavezniki s svojim zadnjim nastopom. Tem fizičnim priznanjem Francoske, ki je udarila za entento po Grški, nasproti se sliši patriotična proklamacija Jonnarta grškemu narodu kakor krvavo zasmehovanje, češ, da hočejo Francoska, Anglija in Rusija neodvisnost in vzcvit Grške. Za Grško se pričinja, da je nova doba miru in dela. Grki naj vedo, da vlasti - pokroviteljice nimajo namena, zahtevati od grškega naroda splošne mobilizacije. — Zares, tako cinično zasmehovanje z orožjem in lakoto premagane malega naroda je ostalo prihranjeno prvoborilem za osvoboditev malih narodov.

Zmaga nad Grško.

Pariz, 18. junija. Ministrski predsednik Ribot je v senatu naznanil glede grške krize, da je princ Aleksander pač prevzel krono, da ga pa mora kot kralja šele potrditi ustavodajni zastop. Zaimis ostane na čelu vlade; Venizelos pride v Atene šele kadar bo sporazumljenje zagotovljeno. Če bi šel bivši grški kralj na Nemško, bi s tem samo javno posvedočil svoja prava čustva. Ni dvoma, da bo imel kraljev odstop dobre posledice in pomeni ta odstop zlasti za Francijo znatno moralno zmago, ki je ni podcenjevati.

Bivši grški kralj.

Lugano, 17. junija. (Kor. urad.) Glasom sem dospela zanesljivega poročila so se grški kralj Konstantin, kraljica in kraljevič včeraj izkrcali v Tarentu ter so se odpeljali preko Milana v Sommedossolo v Švici.

Lugano, 18. junija. Grški kralj je dospel v Bern.

Venizelos.

Bern, 18. junija. Venizelos je nezadovoljen z razvojem dogodkov na Grškem ter je hotel priti v Pariz in London, da se pritoži. Francoska in angleška vlada pa sta mu namignili, da bi ga za enkrat ne mogli sprejeti, ker kabineta v Parizu in Rimu še nista prišla do jasnih sklepov glede Grške.

Zeneva, 18. junija. Vrhovni komisar Jonnart je dobil dodeljenega sotrudnika, venizelističnega zaupnika Repulisa, ki naj pripravi izpremembe v kabinetu in v uradništvu, zlasti med justičnim uradništvom. Tudi je baje treba kralja Aleksandra neprestano nadzirati.

Zeneva, 18. junija. »Petit Parisien« poroča, da bo dospel Venizelos 1. julija v Atene, da prevzame vlado.

Grška armada se upira?

Kodanj, 17. junija. V tukajšnjih političnih krogih je razširjena vest, da grška armada na Peloponez skupno z artiljerijo koraka proti korintskemu prekopu. Potrjeno to poročilo še ni.

Grška republika?

Curij, 18. junija. Pariška izdaja »Newyork Herald« pravi, da se bo izklicala na Grškem republika.

Dogodki na morju.

VOJNA PODMORSKIH ČOLNOV.

Madrid, 16. junija. (Kor. urad.) Glasom poročila »Imparcial« iz Tangra je potopil neki podmorski čoln 50 morskih milj od rta Spartel angleški prevoznik za čete »Ag« (8000 ton) s četami in vojnimi materijalom za Solun. Spremljali so parnik 4 lovci za podmorske čolne, od katerih sta bila 2 tudi potopljena, 2 pa težko havarirana.

Pred kratkim v bližini izliva Ebra potopili oboroženi italijanski parnik »Fert«, oziroma »Sixte« je imel 9000 ton bruto ter je vozil železo in premog iz New Yorka v Genovo. Osem morskih milj od Huelve je potopil neki podmorski čoln norveški parnik »Simbo« (4500 ton) s premožem iz Liverpoola v Gibraltar. V bližini Alicanta je prišlo med podmorskimi čolnomi in konvojem 10 ententnih parnikov do hudega boja. Nadaljnji podrobnosti ni. Ravno tam je potopil neki podmorski čoln po dvournem boju, v katerem je bilo oddanih 150 strelcev topov, oboroženi ameriški parnik za petrolej »Moreni«.

Berlin, 18. junija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu: 24.000 ton bruto. Med potopljenimi ladjami so bili med drugimi 3 veliki oboroženi angleški parniki, od katerih sta bila dva varovana od rušilcev, ter angleški parnik »Amor« (3473 ton) s 5000 tonami žita.

Sei admiral. štaba mornarice.

NAPAD NA TRDNJAVE JUŽNE ANGLIJE.

Berlin, 17. junija. Wolff poroča: Neko naše mornariško letalno brodogradje je napadlo ponoči od 16. na 17. pod vodstvom korvetnega kapitana Viktorja Schütze važne trdnjave južne Anglije z vidno dobrim uspehom. Zrakoplovi so se morali ljuto boriti z angleškimi pomorskimi in konjenimi silami kakor tudi z letalci. Pri tem je napadel neki sovražni letalec zrakoplov L 48, ki je goreč padel v morje, pri čemer je našla junaška smrt vsa posadka s poveljnikom. Ostali zrakoplovi so se v dobrem stanu vrnili.

Načelnik mornariškega štaba.

Angleška admiraliteta dementira.

Rotterdam, 18. junija. Angleška admiraliteta zanika trditve nemškega brezžičnega poročila z dne 16. junija, da bi bil neki podmorski čoln potopil kakšen torpedni lovec razreda »L«.

Boj z ameriško ladjo.

Bern, 18. junija. (Kor. urad.) »Progres de Lyon« poroča iz New Yorka: Ameriška petrolejska ladja »Moreny« je bila po litem boju na razdaljo 7 km potopljena.

Z ostalih bojišč.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

15. junija. Makedonska fronta. Večkratni sovražni koncentrirani ogenj severno od Bitolja in v loku Črne. Živahen artiljerijski ogenj ob Mogleni. Med Vardarskim in Dojranskim jezerom je artiljerijski ogenj časih pridobil na sili. Na ostali fronti letalski boji nam v prilog. — Romunska fronta. Slaboten artiljerijski ogenj pri Tulči.

TURŠKO URADNO POROČILO.

15. junija. Na kavkaški fronti so naše čete na desnem krilu, — nekako en bataljon — pri spopadu s sovražnikom vdrle v sovraž-

ne pozicije, pri čemer je sovražnik izgubil 25 mrtvih ter smo napravili nekaj plena. Na levem krilu smo na osmih točkah zavrnili sovražne napade na naše straže s silami po ene stotnije ter je imel sovražnik težke izgube na mrtvih. Na ostalih frontah nobene izpremembe.

Francosko uradno poročilo.

13. junija. Na fronti orijentske armade je izvršil sovražnik nekaj krajevnih napadov, zlasti na italijanski fronti v pokrajini višine 1050 in ob angleški fronti. Napade smo do zadnjega zavrnili. Vjeli smo nekaj mož. V Tesaliji je zasedla naša konjenica Trikalio. En lovski bataljon smo spravili v Volo. Krajevni dogodki pri včerajšnjem vkorakanju v Lariso se niso ponovili. Prodiranje naših čet se vrši brez težkoč.

Ob Strumi v Makedoniji.

Berlin, 18. junija. (Kor. urad.) Wolffov biro javlja: Med tem, ko nadaljujejo Francozi svoj nekrvavi zmagovalni skok Grško, so morali Angličani 16. junija zapustiti levi breg Strume. Tako je prišel v zimskih mesecih tako težko izvojevani desni breg Strume v roke centralnih držav. Samo prehode čez reko drže Angličani še z mostišči. Goreče vasi in razdejani minareti označujejo pot angleškega umika.

Italijanske čete v Port Saidu.

Lugano, 18. junija. Kakor poroča »Agenzia Stefani«, so italijanske čete dospole v Port Said. Došle so iz Libije in so najbrže namenjene v Palestino, kjer hočejo po zasedenju dežele urediti žendarmijo. »Secolo« poroča iz Rima: Poročilo o izkrcanju oddelka italijanskih karabinjerjev in berzaljerjev v Port Saidu je dalo povod časopisu, da govori o bližnji skupni akciji angleških in italijanskih čet proti Turkom v Palestini. Ali ni tako. Italijansko sodelovanje nikakor nima značaja razsipanja čet po tujih bojiščih.

Francija proti Španski.

Zeneva, 18. junija. Iz francoskih listov je razvidno, da nastopa zadnji čas Francoska zelo ostro proti Španski. »Echo de Paris« trdi, da gonijo pristaši Nemčije Špansko v anarhijo in kronično onemoglost. »Action française« pravi, da je mogoče, da se tudi na Španskem ustanovi nekaj delavski in vojaški svetov. O resničnih dogodkih na Španskem pa francosko časopisje ne sme poročati.

Bern, 18. junija. (Kor. urad.) Pariški listi prinašajo celo vrsto poročil iz Španije o staveh v asturskih premogovnikih, o gibanju med železnice in nastopu uradniških zvez proti centralnim oblastim in o pomankanju živil. K temu prihaja še posebno težavni zunanji položaj Španske. Kljub temu še upajo na uspešno delovanje kabineta Dato.

Mobilni očešni ambulatorij.

»Oesterr. und. Kriegskorrespondenz«: Prizadevanje, da se privedejo ranjeni na oči kolikor mogoče hitro v specialno zdravniško oskrbo in da se izročajo nocočnikom potrebnim brez izgube časa nadomestni nocočniki, primerni refrakcijskim napakam, to prizadevanje je provzročilo ustanovitve mobilnih očešnih ambulatorijev na fronti. V gibalnem boju ni mogoče privesti vse na oči ranjene v takojšnjo strokovno oskrbo takoj za fronto, v pozicijskem boju so se taki ambulatoriji izvrstno obnesli.

Za kratkodobno nastanitev in oskrbo težje ranjenih in takih, ki je pričakovati pri njih ozdravljenja v 8 do 10 dneh, je v ambulatoriju 50 postelj v kaki vojni bolnišnici prav blizu. Slučaji, ki zahtevajo daljše zdravljenje, se spravijo s perijodičnim odvozom v kak očešni oddelk na etapnem prostoru. Posebno velik del očešnozdravniške službe v ambulatorijih zavzema preskrba očal ne le za oficirje in moštvo v fronti, marveč tudi za nadomestne formacije za fronto in istotako za moštvo etapnih čet in zavodov. V to svrhu so napravljene vsi mogoči instrumenti, aparati itd. Od armadnega poveljstva izdana naredba, da se razvidi podelitev očal z navedbo dioptrijskega števila v legitimacijskem listu moža, omogoča tudi naročitev in izročitev nadomestnih očal za moža na fronti telefoničnim ali telegrafičnim putem. Treba je pomisliti, kako neroden in izgubljen je kratkoviden vojak, na fronti, ki je izgubil ali razbil svoja očala, in kako je hvaležen, ako dobi v 24 urah druga očala. Sferična kakor tudi navadna valjasta stekla so v ambulatoriju in se oddajo takoj, kombinirana očala se naroče pri tvrdkah, ki morejo delo izvršiti v 4 do 5 dneh. V ambulatoriju so tudi še sirova stekla, ki jih obrežejo v optički delavnici, kjer izvršijo tudi vse druge poprave na očalih. Tudi civilni ljudje se poslužujejo takih ambulatorijev.

rijev. Tako je bilo v nekem vojaškem očešnem ambulatoriju od 26. januarja 1916. do 28. februarja 1917. slučajev 5381. Bilo je na oči bolnih 2487, ranjenih 250, refrakcijskih anomalij 2644. Pri 181 možeh so se izvršile prve operacije.

Nemški poslanec Heine.

(Iz govora posl. Daszynskega v seji poslanske zbornice 15. junija.)

»Vhod v Galicijo je bil vhod vesal in morenja. Eni govore o 30.000 obešencih, drugi pravijo, da jih je bilo še enkrat toliko. Obehalo se je, ne da bi se vedelo, za kaj gre. Na mesto mnogih slučajev hočem navesti le en slučaj: Občinski tepec, ki se ga je hotela občina odkrižati, je bil s pripravo poslan v kraljevino Poljsko. Vrnil se je s tremi rublji v žepu, bil ustavljen od nemške armade in ko so pri njem našli tri rublje, so ga prišli in ga takoli obesili. Kaj pravi s temu višji vesalski stavbni svetnik Heine? (To je nemški poslanec.) Kaj misli o tem gospos poslanec, ki je osebni prijatelj in protežiranec gosp. železniškega ministra. Če pravi, da se je še premalo obehalo, gledamo nanj s hladnim zaničevanjem, kakršno se more imeti samo do človeka njegove vrste in ne smatramo za preveč resno to, v sled pomankanja piva nastalo surovost izpridenega nemškomeščanskega idealista. In če že govorim o gosp. Heineju, o čigar hitri uradniški karieri je že marsikaj zapisano v stenografičnih zapisnikih zbornice, bi le konstatiral, da ni samo visok železniški uradnik, nego da služi tudi v nekem oddelku železniškega ministrstva in je mož napraviti tako hitro kariero, da je vstopilv začetkom vojne kot nadporočnik v armado, sedaj že podpolkovnik.

Notranjepolitični položaj.

O sodelovanju strank v narodnih vprašanjih.

Na podlagi naročila in storjenih sklepov zaupnikov Narodne stranke na Štajerskem je predsednik izvrševalnega odbora zagotovil predsednika Jugoslovanskega kluba v državnem zboru podpore Narodne stranke na podlagi v državnem zboru podane državnopravne izjave. Z dopisom 15. junija je predsednik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec vzel zgornj označeni sklep zaupnikov Narodne stranke na znanje, rekoč: V imenu Jugoslovanskega kluba se Vam in Narodni stranki zahvaljujem za izražene želje in za zagotovilo podpore.

Cesar in darilo ob priliki kronanja.

Cesar je poslal bivšemu ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Tiszi pismo, v katerem mu sporoča, da je namenil 50.000 zlatov, namenjenih njemu povodom kronanja, neomviti zaslužnim vojnim invalidom in vojnim vdovam z več otroci, da dobe v svojih bivališčih hišo z vrtom.

Obsodba proti dr. Adlerju.

Stockholm, 17. junija. Smrtne obsodbe proti dr. Frideriku Adlerju, kakor sedaj soditi, ne bodo izvršili. Opozarja se na to, da je sodni dvor takoj po obsodbi napravil vlogo na najvišje sodišče, da se smrtna obsodba izpremeni v večletno ječo.

Politične vesti.

— Trentin, Trst in Zader. »Corriere della Sera« poroča iz Petrograda: Italijanski delegatje Labriola, Raimondo in Capa so konferirali z delavskim odborom. Izjavili so, da Italija želi osvojiti Trentin, Trst in Zader.

— »Italijanske blodnje«. »Le Genoevois«, kjer se zrcali mišljenje parličkih vodilnih krogov, piše pod naslovom »Italijanske blodnje« o italijanskih aspiracijah na gospodarstvo v Jadranskem morju: Teza z »mare nostrum« in z naglašanjem pravice do posesti dalmatinskega otočja pod izgovorom, da je nekdanj pripadalo beneški republiki, stremi za tem, da se pod imenom rimskega imperijalizma n. pr. opraviči tudi posest Peloponeza, ki je bil tudi benečanski. Vidi se, kam vodi taka teza. Take tendence moramo pobijati. Ne zmanjšujemo italijanske pomoči za skupno zavezniško stvar ali ob vsem udivljenju za italijanski narod smo prisiljeni zavarovati se proti kačji politiki svetega egoizma, oni politiki, o kateri je rekel »Popolo d' Italia«, da je tako temna, da italijanski narod še dandanašnji ne pozna »pozitivnih« bojnih ciljev, za katere se bori.

— Svečana izjava entente o vojnih ciljih in mirovnih pogojih. »Secolo« poroča, da sklicanje ententne konference, napovedane v francoski zbornici, ima namen, da v svečani izjavi utrdi vojne cilje in mirovne pogoje vsake pojedine države v ententi. Ta dokument se izdela skupno

z odposlanci ruske vlade in bo velike važnosti z ozirom na vojno kakor tudi na mir.

— **Španska in židje.** Svoje čase so katoliški Španci vodili strašne boje proti arabskim državam na Španskem in proti Židom. Z ognjem in z mečem so pokatoličili Špansko, poklali in pregnali Arabe ter razpršili židje. Morda imajo nekoliko pravih zgodovinarjev, ki trde, da je Španska, nekdanja prva svetovna država, zato propadla, ker so siloma pokatoličili židje zastupili vse njeno državno življenje. Židje so se, zapustivši leta 1492. Špansko, razkropili po afriških deželah, našli pribežališča na Francoskem in na Italijanskem ter od tod prešli na Balkan. Nasledniki teh iz Španske pregnanih židov so takozvani Španjoli, ki govorijo še danes tudi v Sarajevu in v Belgradu svoje staro špansko narečje in so ohranili stare običaje. Levanta je zlasti polna teh židov, Solun je večinoma židovsko-špansko mesto. Zdaj so ti židje doživeli presenečenje. Kraljevina Španska se je oglašila s posebno noto in protestira proti evakuiranju južne Palestine, češ, da govorijo levantonski židje večinoma španski jezik. Tista Španska, ki je pred stoletji izganjala židje iz verskih vzrokov, se je spomnila njihovih naslednikov iz narodnih vzrokov. Pred stoletji so morali židje bežati iz Španske, zdaj pa ponuja Španska njihovim naslednikom čez široko morje v znamenju jezikovne edinstvi svojo pomoč in svoje varstvo.

Zdaj gre za uspeh!

Dne 22. junija 1917. ob 12. uri bo končno veljavno zaključen podaljšani rok za podpisovanje na šesto avstrijsko vojno posojilo. Za podpisovanje ostane torej le še malo dni. Sicer se mora v splošnem priznati, da so se ljudje v jako znatni meri odzvali pozivu domovine na podpisovanje vojnega posojila, a ostalo je še mnogo takih, ki doslej še niso našli pota do podpisnega mesta. Ta manjšina naj bo še enkrat toplotno opozorjena na važnost vojnega posojila. Ta manjšina naj se zaveda, da je podpisovanje vojnega posojila najvažnejši pripomoček za doseg doseg, lepo prihodnost obetajočega konca vojne in obenem naložba kapitala, kateremu je za dolgo časa zagotovljeno nenavadno ugodno obrestovanje. Zadoštuje pač že opozoritev v govoru avstrijskega finančnega ministra dr. plem. Spitzmüllerja v seji poslanske zbornice dne 14. junija t. l. povodom pojasnil o državnem proračunu, da je podpisovanje vojnega posojila odlična naložba denarja. Finančni minister dr. Spitzmüller je pri tisti priliki poudarjal, da zadobi finančno gospodarstvo v Avstriji tako obliko, da bo dalo za obrestovanje vojnega posojila najslajnejše zagotovilo.

Nepotrebno bi bilo, izgubljati še več besedi o koristi podpisovanja novega vojnega posojila. Čim večji bo uspeh tega novega vojnega posojila, toliko znameniteje bo s tem vsemu svetu podan dokaz, da stoji za jeklenimi živci naše armade jeklena finančna sila avstrijskega prebivalstva in je odločena in pripravljena storiti vse, kar je mogoče, za zmago domovine. A spriči zadnjega roka za podpisovanje vojnega posojila kliče moše enkrat: Naj nihče ne misli, da je tudi brez njega že vse opravljeno; nihče se ne sme izpostaviti očitaniu, da se ni udeležil podpisovanja vojnega posojila, kajti vsakdo ima dolžnost, da pomaga 6. vojnemu posojilu do lepe zmage.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Gosp. Fran Papst, revident južne železnice v Gorici, sedaj v Divači, je odlikovan za zasluge v železniški službi z zlatim zasluznim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Tajna germanizatorska naučna odredba za primorske dežele. Poslanec dr. Laginja je v svojem govoru v poslanski zbornici rekel med drugim: Kako daleč gre germanizatorsko prizadevanje v slovenskih krajih, spričuje tajna odredba naučne uprave, po kateri se ima v hrvatskih in slovenskih šolah v Primorju in Dalmaciji podučevati v nemškem jeziku. Nemški deželni šolski nadzorniki, ki ne znajo deset besed slovenskih ali hrvatskih, nadzorujejo slovenske in hrvatske šole.

Cenzuriranje denarnih pisem. Trdnjaviški komisar v Pulju razglasi, da odslej se ne sprejemajo v puljskem okraju na poštah denarna pisma, ki niso bila prej cenzurirana po vojaški cenzuri v Pulju.

Bodočnost kotorskega zaliva. »Oest. ung. Kriegskorrespondenz« prinaša članek o bodočnosti kotorskega zaliva, ki pravi med drugim: Niti Italija niti Francija nimata ničesar, kar bi se moglo vsprejeti z Boko Kotorsko, pa tudi Riviera ne

more ž njo tekmovali. Divno morje, bregovi, bližina eksotične Bosne in Hercegovine, Črne gore in Albanije, divna vegetacija in izvanredna klima, vse to bi imelo toliko privlačilne sile, da bi Boka Kotorska z malo reklamo in nekoliko modernimi hoteli konkurirala s francosko Riviero. Trebalo bi ustanoviti društvo, ki bi se tesno združilo z avstro-ogrskim parobrodniškim društvom, dalmatinskega prebivalstva naloga bi bila, napraviti olepševalno društvo, da se kultura okolica mesta. Ako se vse to vzame v roke trgovski, bo prihajalo mnogo zlata v Dalmacijo.

Dogodki v Blatu na Korčuli. Od tam poročajo, da je zadnje dni prišlo do javnih bučnih nemirov in protestov in da je bilo radi tega nekaj oseb aretiranih. Vrš se preiskava.

Išče se begunec Mosetti Mario, 14 let star, iz Ronkov. V Ljubljani je stanoval na Tržaški cesti 43/II.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanje.** Sluga zastavljavice v Ljubljani Josip Jontes je dobil železni križec na traku hrabrostne svetinje.

— **Na soški fronti** je bil zopet odlikovan, sedaj z veliko srebrno svetinjo I. razreda g. štabni narednik Franjo Tičar, gorskega strelskega polka št. 2, sedaj dodeljen neki bateriji min.

— **Vojno odlikovanje.** Mornariški višji komisar drugega razreda Fran Kukman je odlikovan z vojno dekoracijo k viteškemu križu Fran Josipovega reda.

— **Padel je dne 14. maja 1917** na južnem bojišču častne smrti sedmoletec gospod Mirko Semeni, vojak pri gorskem polku, star komaj 20 let. Mladi junak je bil sin c. kr. davčnega nadupravitelja gosp. Karla Semena v Ljubljani. Naše sožalje!

— **Šesto vojno posojilo** podpisete lahko le še do petka, dne 22. junija 1917, do katerega dne je finančno ministrstvo na prošnjo bank in drugih denarnih zavodov podaljšalo rok za podpisovanje VI. vojnega posojila. Vse državljane, ki še niso izpolnili svoje dolžnosti, opozarjamo, da se oglašajo pri podpisovalnicah vojnega posojila ter dajo domovini, kar potrebuje za svoj obstoj. Na vseh frontah je naš položaj ugoden. V solčni pripeki in želi na kamenitih kraških tleh stoje naši junaški branilci neomajno proti italijanskemu sovražniku. Svoje najdražje, zdravje in življenje žrtvujejo za nas. Ali se moremo v zaledju obotavljati, da ne bi izpolnili svoje dolžnosti, ki je vendar lahka napram žrtvam naših junakov. Zatorej podpisujte!

— **Dan žepnih robcev v Ljubljani.** Po zaslugi požrtvovalnih mladih nabiralcev in radodarnega občinstva je imela zbirka prav zadovoljiv uspeh, ker nabrala se je precej platnenj in bombažnih stvari. Ker pa v mnogih hišah nabiralci niso našli strank doma, ali pa iz raznih vzrokov v istem hipu stranke niso mogle ničesar oddati, ponavlja se prošnja, naj nemudoma pošlje vsakdo, kdor količ kaj more, platnene in bombažne odpadke, ki jih more pogrešati naravnost v zbiralnico na magistratu (stražnica v glavnem poslopiu, v pritličju na levi). Vsak dar je dobrodošel ter se uporabi na korist vrlih vojni invalidov in bednih vojaških otrok.

— **Dobrodelna volila.** Pred kratkim v Ljubljani umrli bivši trgovec M. Supan je zapustil med drugimi volili: za mestne reveže v Ljubljani 2000 K, za reveže v Begunjah na Gorenjskem 1000 K, ognjegascem v Begunjah 1000 K, za bolne ali v vojni ponesrečene ognjegasce 1000 K, raznim Vincencijevim družbam 1800 K, Elizabetni otroški bolnici v Ljubljani 2000 K, ljudski kuhinji 200 K, občini Begunje na Gorenjskem za občinsko ubožnico 20.000 K, ter napravil tudi ustanovo za uboge hiralce in invalide v Begunjah.

— **C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani.** »Poziv obdolženca v kazenski stvari zoper V. s. zaradi ... Da boste zaslišani v ovadbi zoper, ki je bila Vas podana, te pozivate na dan ... ob ... uri k temu sodišču, v sobo št. ... Ako ne bi držiš, bi Vas siloma priveli.« Tako se glasi poziv izdan na c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, oddelek VI. Tako nezasišano zasramovanje našega jezika je vredno, da se razglasi pred vso javnostjo. Tako je naša enakopravnost celo v Ljubljani sami. Škandal!

— **Tri javne produkcije gojencev »Glasbene Matice«** se vrše v »Mestnem domu« zvečer točno ob pol 8. — (ne v Unionski dvorani).

— **Sporodil produkcije gojencev »Glasbene Matice«** dne 19. junija. 1. Niels W. Gade: a) Barkarola. b) Scherzo. Na klavir igra gđc. Mira Kobler. (Soja g. J. Pavčiča. IV. razred.) 2. A. Foerster: Slovenske vojaške pesmi. Na klavir igra gosp.

Fran Potočnik. (Soja g. J. Pavčiča. IV. razred.) 3. J. S. Svendsen: Romanca. Na gosli svira gđc. Minka Koprivec. (Soja g. J. Vedrala. VI. razred.) 4. Rafi: Sonata, op. 99. I. stavek. Na klavir igra gđc. Emilija Caciula - Papp. (Soja gđc. Martje Dolejšev. VI. razred.) 5. a) Schütt: Canzonetta. b) Bortkiewicz: Na klavir igra gđc. Ivanka Lampc. (Soja gđc. M. Dolejšev. VI. razred.) 6. Pesmi za mladino. a) Ajaj le, angelček moj! Češka narodna. b) M. Rožanc: Ah, ni li zemljica krasna. c) D. Jenko: Na tujih tleh. Poje mladinski zbor. 60 gojencev-začetnikov. (Soja gđc. J. Sadarjeve. Na klavirju spremlja gđc. Nilka Potočnik. 7. a) Godard: Zjutraj. b) Moszkowsky: Pantomina. Na klavir igra gđc. Palmira Straussgiti. (Soja gđc. M. Dolejšev. VI. razred.) 8. J. Karbulka: Koncert v D-molu, op. 33. Na gosli svira g. Zoran Hribar. (Soja g. J. Vedrala. VI. razred.) 9. a) F. S. Vilhar: Nezakonska mati. b) Iv. pl. Zajc: Domovini i ljubavi. Pesmi poje gđc. Josipina Bauer. (Soja g. M. Hubada. I. razred.) Na klavirju spremlja gđc. Dragica Dekleva. 10. Cl. Debussy: Dve arabeski. Na klavir igra gđc. Zdenka Tomineš. (Soja gđc. J. Chlumecke. VII. razred.) Vstopnice: Sedeži po 1 K 60 h; 1 K 20 h in 1 K. Stojlišča po 50 h; za dijake in dijakinje po 20 h se dobivajo v predprodaji v trafikah v Prešernovi ulici št. 54 in na večer produkcij od pol 7. ure naprej pri blagajni.

— **Sporodil produkcije gojencev »Glasbene Matice«**, dne 20. junija. 1. St. Heller a) Tebi v spomin. b) Impromptu. Na klavir igra gđc. Marta Kunc. (Soja gđc. J. Chlumecke. V. razred.) 2. A. Grünfeld: Serenada. Na klavir igra gđc. Helena Potočnik. (Soja g. J. Pavčiča. V. razred.) 3. a) Čajkovskij: Pesem brez besed. b) Abesser: Cigani. Na klavir igra četveroletna gđc. Helena Potočnik in g. Fran Potočnik. (Soja g. J. Pavčiča. IV. in V. razred.) 4. Godard: a) Venci. b) Pod grmom. Na gosli svira gđc. Lidvina Poženel. (Soja gđc. Stanislava Hájekove. VI. razred.) 5. L. Schytte: Pomladansko šumenje. Na klavir igra gđc. Verena Josin. (Soja g. J. Pavčiča. VI. razred.) 6. a) J. Brahms: Podoknica. b) Iv. pl. Zajc: Lastavicam. Pesmi poje gđc. Pavla Tomineš. (Soja g. M. Hubada. III. razred.) Na klavirju spremlja gđc. Zdenka Tomineš. 7. a) Chopin: Nocturno v Es-duru, op. 9. št. 2. b) Schütt: Rocco. Na klavir igra gđc. Jadviga Poženel. (Soja gđc. M. Dolejšev. VI. razred.) 8. Rihard Strauss: Adagio iz klavirske sonate v H-molu, op. 5. za gosli, klavir in harmonijo. Gosli svira gospa Jela Korunova, klavir gđc. Božena Bolé, harmonijo g. profesor J. Vedral. (Soja g. J. Vedrala.) 9. Mac Dowell: a) Canzonetta. b) Kolibriji. Na klavir igra gđc. Zora Zarnik. (Soja gđc. M. Dolejšev. VI. razred.) 10. a) Dr. B. Ipavic: Nezakonska mati. b) R. Schumann: Nikar me ne vabite! Pesmi poje gđc. Angela Presker. (Soja g. M. Hubada. III. razred.) Na klavirju spremlja gđc. Emilija Marolt. 11. a) Čajkovskij: Pomladanski zvonček. b) Křídlo: Podoknica. Na klavir igra gđc. Viktorija Simčič. (Soja gđc. St. Hájekove. VII. razred.)

— **Odlični uspehi slovenskega pianista v Pragi.** Iz Prage smo prejeli: Na glasbenem večeru, ki ga je priredil ob sklepu šolskega leta praški konservatorij, je nastopil tudi Slovenec gosp. Ciril Ličar, absolvent tega svetovnoznane glasbenega zavoda, učenec profesorja K. Hoffmeistera. Gospod Ličar je vzbujal pred leti v Ljubljani kot gojencev »Glasbene Matice« na njenih javnih produkcijah opravičeno pozornost. A od tedaj se je na praškem konservatoriju seveda še vsestransko izpopolnil. Na omenjenem glasbenem večeru je igral grandiozno, tehnično pa zelo težavno »sonato eroico« odličnega češkega komponista Vítězslava Nováka. Izvršil je svojo nelahko nalogo mojstrsko kar se tiče tehnične strani in sijajno kar se tiče glasbene interpretacije, tako da so prišle vse lepote tega krasnega glasbenega umetnika do popolne veljave. Tako more igrati le resničen klavirski umetnik. Gospod Ličar je žel seveda za svoje igranje splošno odobravanje občinstva, ki je do zadnjega kotička polnilo veliko rudolfsko dvorano. Prav pristrčno mu je pa še posebej čestital k imenitnemu uspehu navzoči komponist sam in mu izrazil svoje posebno zadovoljstvo in svoje popolno priznanje. Iz referatov, ki so jih prinesli praški listi, samo dva značilnejša odlomka: »V prvi vrsti naj omenimo Cirila Ličarja, ki je znal tolmačiti jasno in tehtno in z mogočno energijo »sonato eroico« mojstra V. Nováka, katara stavlja tehnika prav tako kakor interpret pred nenavadne naloge.« — »Gospod Ciril Ličar je podal z imenitno Novákov »sonato eroico« nekaj prvovrstnega, enako odličnega, ker se tiče izraza in strastopolne mogočno-

sti.« — Te ocene so tem večjega pomena, ker je znano, kako razvijeno je praško občinstvo v glasbenem oziru in kako varčna praška umetniška kritika s priznanjem. Mlademu, simpatičnemu slovenskemu pianistu priske čestitke! V. M. Z.

— **Potrata vode iz mestnega vodovoda** je v zadnjih dneh dosegla višek odkar obstoja mestni vodovod. Vodovodni stroji dvigajo na dan že preko 110.000 hl vode in vendar raste poraba še vedno od tedna do tedna. Pumpe delujejo noč in dan z malimi presledki, ki so potrebni za manjše poprave itd. Prebivalstvo pa navzlic vsakoletnim opominom poliva vodo, pušča pipe odprte, ne popravlja pravočasno pokvarjenih vodovodov in trati vodo na vse mogoče načine, kakor da bi tekla brezplačno iz Golovca v mestne cevi. Tako ne more iti dalje, če se hoče ljubljanskemu mestu še naprej ohraniti najvišjo dobroto, ki mu je ostala do sedaj neomejena v obliki izbornih pitne vode. Velikanske težave pri dobavi premoga, mazil za stroje in vseh drugih obrtnih potrebščin, poleg tega pa pomanjkanje strokovnih delavskih moči, ovirajo delovrsto pri mestnem vodovodu do skrajnosti. Mestni magistrat apelira na civilno občinstvo, kakor tudi na vojaške oblasti, da varčujejo z vodo in naznanijo vsako brezvestno zlorabo mestnega vodovodnega ravnanjstva. Za vse potrebe je dosedaj še dovolj, toda še tako izdatni vir mora vsahititi, če postane poratnost neomejena. Mestni magistrat bo vsako večjo porabo vode, ki presega po vodarni določeno množino, stavil pod posebno kazen, zato se po vseh poslopih, naj imajo vodomere ali ne, prepoveduje uporaba vode za izplakovanje pisoirjev in za ventilacije. Vodovodni takih naprav se morajo strokovnjaško zamašiti (odklopiti). V pralnicah in kopeljih se naroča največja štedljivost z vodo. Strogo je prepovedano škropljenje vrtoz z brizgalnimi cevmi, ker se pri takem škropljenju porabi desetkratno množino potrebne vode. Vsi drugi vodovodni izlivki morajo biti, če se ne uporabljajo, popolnoma zaprti ter imajo hišni gospodarji skrbeti, da se zapirajo. Zlasti velja to tudi za stranišča, ki so prirejana za izplakovanja z vodo. Ker zahtevajo resni časi najstrožjih odredb, posluševal se bo tudi mestni magistrat najskrajnejših sredstev in bo v dobrobit splošnosti brezobzirno zaprl dotok vode vsakega, kdor bi ne vpošteval teh naročil.

— **Iz Karlovih Varov.** Zahvaljujeva se g. A. Zupančiču, veleposelniku iz Rakovnika pri Novem mestu, ki naju je tod obiskal in obdaroval. Dragotin Rakoš iz Ljubljane, Andrej Maskovič z Dolenjskega.

— **Iz gozdarske službe.** Gozdarski in domenski upravitelj Oskar Grubitsch v Bohinjski Bistrici je imenovan za gozdarskega mojstra.

— **Vpisovanje v I. razred c. kr. višje reške v Ljubljani** se vrši v nedeljo, dne 24. junija ob 9. do 12. dopoldne. Zunanji učenci se naj zglašijo pisмено. Vzprejemne izkušnje se prično v četrtek, dne 28. junija ob 9. dopoldne.

— **Žetev.** Z ozirom na razna vprašanja beležimo, da se tudi letos ne izdajajo uradna poročila o stanju nasadov, a da je bilo vreme malo ugodno in suša tudi ni koristna, to itak vsakdo ve.

— **Prevažanje mrličev po železnici** je vojaška oblast za čas od 1. junija do 1. oktobra iz sanitarnih ozirov prepovedala. To velja za operacijsko in etapno ozemlje in za mrlične vojakov. Enako je c. kr. deželna vlada za omenjeni čas prepovedala prevažanje mrličev civilnih oseb.

— **Kopališče Kozleži.** Spored za kopanje v bazeni je sledeči: V torek, četrtek in soboto od 3. do 5. popoldne samo za ženske, od 5. do 7. pa samo za moške; sicer pa skupno kopanje. Cenjene obiskovalce se na to določbo posebno opozarja in se prosi, da se navedenih ur strogo drže. Kopališče je odprto vsak dan od 8. ure zjutraj do mraka.

Veliko gošufijo z živili je ravno kar razkrilo orožništvo na Mirni, v oskrbovalnici z živili. Ljudje tam že po več mesecih niso dobili druge moke kakor najslabšo črno in se te prav malo. Bele pa sploh dobili ni bilo. Sedaj šele je orožništvo dognalo, da je trgovec, kateremu je bila prodaja živil poverjena prodajal blago kar na debelo, v Ljubljano, Vrhniko, Trst, Prago i. dr. belo moko zdrob, ješprenj itd. Po 20 poštnih paketov tega blaga je bilo po en dan na pošti oddano, ter je računalo to blago po dva do trikratni ceni. Poskus, da bi se celo zadevo zamolčalo, se je izjalovil, sedaj jo ima državno pravdnštvo v rokah. Pač skrajni čas je, da se tudi tu napravi red, kjer so ljudje toliko bolj prizadeti, da je ravno kar toča vse potolkla.

Smrtna nezgoda. V Dobravi je prišla delavka pri gradbi tovarne Antonija Flajs pred steno opeke in

stroj materialne železnice. Stroj jo je pritisnil in Flajsova je na poškodbah kmalu nato umrla.

— **Iz Maribora.** O nedostatkih pri naši mestni aprovizaciji je »Slovenski Narod« že nekaterikrat poročal. Vzroki pomanjkljivosti so različni, sledeče dogodbe naj osvetlijo nekateri. Pred kratkim je bil od mariborskega okrajnega sodišča obsojen trgovec Alojz Schneideritsch zaradi navijanja cen pri milu in masti. Ko je bilo v lanskim pozni jeseni in v zimskih mesecih veliko pomanjkanje zabele in masti v našem mestu, je izročila mestna občina med drugimi tudi trgovcu Schneideritschu večjo množino masti v razprodajo. A ta je pričakoval drugod večje dobičke in je prodal mast — v Celje! Zaradi draženja je bil obsojen na teden dni zapora in 3000 kron denarne globe. Tako početje bi seveda bilo nemogoče, če bi mestna občina pri reševanju, ki jih sama v lastni režiji ne mara prodajati, vsaj pazila, da bi prišla v prid domačemu prebivalstvu. — Nedavno je bila ovađena neka ženska, ki je neopravičeno kupčevala z jajci. Zaplenjena ji je bila večja zaloga jajc in izročena magistratu, da prodaja jajca med revnejše prebivalstvo. Kam so jajca prišla, se ne ve. Govorilo se je po mestu, da so jih dobili ljudje, ki bi bili užaljeni, če bi jih kdo štel med revnejše sloje. — Še ena zgodbica, ki je minuli teden zbudila precejšnjo pozornost v mestu. Pri nekem gospodu z okrajnega glavarstva je neznan umovčel vliolil v klet in izpraznil zalogo. Polastil se je poleg drugih reči 80 kg krompirja, 400 jajc, več steklenic olja, zabele, vina, mesa ... Ali si še česa požel, srce? Žal, da navijaneža tatu niso zasacili, da bi povedal, kje je izvedel za ljudi, ki imajo »dobre zveze«. To namreč ni prvi tak vlom v Mariboru.

— **Zdravilišče Gleichenberg** v normalnem obratu. Da razpršimo različne dvome, naznanjamo, da so vsi zdravilišni zavodi v Gleichenbergu od 15. maja v polnem obratu ter ni nikakih omejitev za poset zdravilišča. Razum odlašanja pri krušni komisiji ni treba izpolniti nikakih formalitet. Za prehrano skrbijo v zadostni meri, dovoljeni po zakonih, različni hoteli, restavracije in penziji. Izborne klimatične razmere v zvezi z zdravilnimi vrelci in sredstvi so bogati vir zdravja ter napravijo gostom tudi letos bivanje prijetno.

— **„Teško breme“** je mogočen film, ki si je sigurne soglasne priznanja pri občinstvu že zaradi vledramatičnega, pravno visoko stoječega dejanja. Tej veliki prednosti se pridružuje še druge vrline, kot izvanredno dobra igra, sijajna režija, izvedena z vsemi sredstvi moderne tehnike. Poleg tega je na sporedu še »Četvorvrega«, filmska veseloigra, v katero je vpletena najnovejša dunajska modna razstava, ki je vzbudila povsod vseobče zanimanje. Veselo dejanje, polno iskrega humorja, odlično umetniško predstavljanje najboljših gledaliških umetnikov, sijajna režija ter brezhibne fotografije so posebne vrline tega filma. Obe umetniški deli se predvaja danes, jutri in v četrtek v Kino Idealu.

Včeraj dopoldne ob 10. je od franciškanske cerkve do Tratnika izgubila neka deklica, hči revnih staršev, dva bankovca po 20 kron. Kdor je našel denar, se prosi, da ga prinese na policijo.

Naša se je denarnica z malo vsoto denarja. Kdor bi jo bil izgubil, naj se oglasi pri gosp. Slavko Gärtnerju v Mestni hranilnici ljubljanski.

Kolo, ki je bilo v soboto zvečer zamenjano na oglu Rimske ceste in Gradišču pri trgovcu Ješetju, se lahko zopet zamenja pri portirju hotela pri Maliču (Stadt Wien).

Aprovizacija.

— **Oddaja govejega mesa na rudeče izkaznice.** V sredo, dne 20. junija popoldne bo mestna aprovizacija oddajala v cerkvi sv. Jožefa za stare vdeležnike vojne prehrane, ki imajo rudeče izkaznice, goveje meso po znižanih cenah in sicer 1 kg 2 kroni. Določa se naslednji red: od 2 — 3 ure pridejo na vrsto revni izkaznice s števil. 1 — 300, od 3 — 4 ure števil. 301 — 600, od 4 — 5 ure števil. 601 — 900, od 5 — 6 ure števil. 901 do konca. Rodbine do 2 oseb dobe 1/2 kg, rodbine s 3 in 4 osebami dobe 3/4 kg, rodbine s 5 in 6 osebami 1 kg, rodbine s 7 in 8 osebami 1 1/4 kg, rodbine z 9 in več osebami 1 1/2 kg. Razven rudeče nakaznice ima vsakdo prinesiti s seboj tudi izkaznico za meso.

— **Pozor! Jutri, v sredo, dne 20. junija,** se ne izdajajo trgovcem nikake prejemnice za sladkor, kavo in mast.

— **Trgovci se opozarjajo,** da morajo sladkorne karte prinašati na magistrat vsak četrtek. Sprejemajo se v lokalu osrednje krušne komisije od 8. do 12. ure.

Velika eksplozija na Steinfeldu.

Dunaj, 17. junija. O eksploziji na Steinfeldu je izvedel c. kr. korespondenčni urad še sledeče: V nedeljo 17. junija ob pol. 3. zjutraj se je zgodila pri artiljerijskem depotu Wöllersdorf (Gross - Mittel) pri Steinfeldu eksplozija skladišča za smodnik, ki je pozneje uničila še dva objekta. Ubitih je bilo šest oseb. Ranjenih je bilo, večinoma po drobcih stekla, kakih 300 oseb lahko in kakih 30 oseb težko. Pri gašenju je sodeloval en oddelek dunajskih gasilcev. V Haschendorfu in v Siegersdorfu je eksplozija povzročila precej veliko škodo na strehah in na oknih.

Na Dunaju so bile razširjene pretirane vesti o eksploziji na Steinfeldu; zlasti se je pa govorilo, da je mnogo ljudi ponesrečilo in uničenih mnogo objektov. Temu nasproti se uradno razglasa: Eksplozija se ni zgodila v kaki tovarni in je že s tem izključena možnost o večjem številu ponesrečencev. Pri posamično stojajočih skladiščih so bile v bližini samo straže objektov izpostavljene nevarnosti. Med šestimi ubitimi so bili straže. Ostali ponesrečenci so tri vsled slučajev ubiti v nekoliko oddaljeno ležečih barakah pri Stiegersdorfu, in sicer dva vojaka vsled porušena zidu in zračnega pritiska in en vojak, ki ga je ubil od daleč priletel kos razstreliva. Število ranjenecv absolutno ni večje, kakor je bilo povedano v komunikaciji. Poškodbe teh ljudi so povzročili kosi zidov in drobci stekel. Po eksploziji so porušeni trije objekti, in sicer dve skladišči za smodnik in eno skladišče, v katerem so bile shranjene ročne granate. Nekaj objektom je vsled eksplozije nastali zračni pritisk nekoliko poškodoval strehe; dne 17. junija je pogorela še mala, koč podobna stavba blizu zaloge ročnih granat, ker je bila prepuščena svoji usodi, da bi z reševanjem ne prišli ljudje v nevarnost. Dne 17. junija ni bilo nobene nevarnosti več, da bi se ogenj razširil. Z vso energijo izvedene poizvedbe glede vzroka eksplozije kažejo, da ni prav nobenega vzroka, misliti na kak zločin. Najbrž je nastala eksplozija vsled samorazkroja zavojevanih ročnih granat v dolgem času vročine.

Podpisujte vojno posojilo!

Kdor podpiše 100 kron, da drži puško; kdor podpiše 1000 kron, strojno puško; kdor podpiše 10.000 kron, top. Vsi skupaj ustvarijo zmago in mir.

Arz
general infanterije.

Razne stvari.

* Cesar na Erdeljskem. Povodom obiska v Budimpešti je obiskal cesar tudi Kološ in ostalo Sedmograško. Povsod so cesarja sprejeli z največjim navdušenjem. Obiskal je Maros Vasarihely ter se je od tam odpeljal na fronto, kjer je nagovoril mnogo častnikov. Povsod so slavili vojaki in prebivalci vladarja kot svojega rešitelja.

* Zaradi slabega kruha. Premogarski Krey v Neudorfu pri Kattowitzu na Nemškem se je sprl s pekomo Kajono zaradi slabega kruha. Krey se je tako razljutil, da je neka na mestu ustrelil ter težko rani obe pekovi hčeri. Z revolverjem v roki je mož potem tekel na županstvo, da bi se župana prejel, a neki delavec mu je zastavil pot. Krey je na to ustrelil tega delavca in potem še samega sebe. Pek je zaustil osem nepreskrbljenih otrok, delavec sedem, morilec sam pa štiri otroke.

* Zanitna beseda. Walter Rathenau v Berlinu, eden prvih nemških denarnih ter industrijskih močev, ki je, rimogrede omenjeno sijajno plačan upravitelj svetnik pri 46 delniških družbah, je te dni hladnokrvno javno priznal, da je vse nemško gospodarsko življenje v rokah kakih tisoč oseb, ki vse obvladujejo in nad vsem gospodujejo. Pri ti priliki je tudi omenil, da je na Ogrskem le kak tucat oseb, ki gospodujejo nad vsem narodnim gospodarstvom. Vojne milijarde so moč teh ljudi seveda še povečale.

* Časopisi na Nemškem. Pred vojno je izhajalo na Nemškem 3500 časopisov, zdaj pa le še 2938. Največji teh listov se tiska v 270.000 izvodih, najmanjši v 150. V političnem oziru je 214 listov konservativnih, 61 svobodnokonservativnih, 214 narodnih, 400 katoliških, 216 narodnoliberalnih, 277 listov zastopa ljudsko stranko, 79 socijalne demokrate, 4 Poljake, 4 Dance — 1450 listov je politično brezbarvnih. Nemški listi pravijo z ozirom na število politično brezbarvnih listov, da je to dokaz, kako velik del nemškega naroda ni politično čisto nič orien-

* **Spekulativstvo na dunajski borzi.** Vojna je strahovito vplivala na vse gospodarske razmere. Dala je starim premoženjem ogromne zasluge in ustvarila je vesplošno novih premoženj, dočim izginja na drugi strani vesplošno malih premoženj in se vsled strašne draginje izgublja z velikim samozatajevanjem pridobljeni prihranki. Oni srečni ljudje, ki se jim gomilijo denarji v blaginjah, med tem ko morajo vojaki prelivati kri in trpi civilno prebivalstvo v ozadju največje pomanjkanje, pa niso zadovoljni s svojimi materialnimi dobički, nego jih hočejo še dobro naložiti in če mogoče potom spekulacij še izdatno pomnožiti. Vojni oderuhi, spekulanti, dražilci in goljufi so s svojimi milijoni hitro našli pot na borzo in plešejo zdaj že več mesecev kakor obsedeni okrog zlatega teleta. Kar se zdaj godi že več mesecev na dunajski borzi, presega vse meje. Celotno „N. fr. Presse“ je priznala, da prodaja dunajske velebanke — teh je sedem — časih na en dan po 15.000 do 20.000 delnic. Koliko takega dela imajo pa še drugi dunajski zavodi! Borza ni danes več trg, kjer so na prodaj vrednostni papirji in je po njih vračevati, nego torišče ljudi, ki so naglo obogateli in bi zdaj s pustolovskim početjem radi pomnožili svoje imetje do skrajnosti. Z igro na borzi si hoče vse pomagati do boljših razmer. Na Dunaju nosijo že branje svoje hranilne knjižice v banke in zahtevajo vrednostne papirje, da bi dosegli diferencni dobiček. Razgluševanje kurzov je pač prepovedano. A to vendar nima nikakega pomena, saj se je v zvezi temu spekulativstvo strahovito razvilo. Posledica tega spekulativstva bo seveda to, da bodo zopet ogromna premoženja izginila iz ljudskih rok in se koncentrirala v rokah vsakovrstnih bank, velikih spekulativnih in pustolovcev. Iz tega brezvestnega spekulativstva lahko nastane za splošnost velika nesreča in je dolžnost vladnih krogov, da se ganejo. V Nemčiji kaznujejo jako strogo in brezobzirno zapeljiva poročila posameznih bank in zasebnikov, ki nagovarjajo ljudi na borzne spekulacije, pri nas pa dobe ljudje vesplošno takih animir-poročil, a nihče se za to ne zmeni. Finančni minister dr. Spitzmüller, ki pozna borzo posebno dobro iz za časov, ko je sam vodil Kreditanstalt, je v svojem zadnjem ekspoziju z nekoliko kislim obrazom rekel, da država nima sredstev zoper spekulativske ekcese. Čudno, jako čudno: država si zna vendar vedno pomagati. Odpravila je ustavo, odpravila je poročna sodišča, ugnala časopise, sploh prepovedala in potlačila vse, kar ji je bilo količkaj na potu — samo proti borznim razmeram ne more najti nobenega sredstva. Ker finančni minister ne pozna sredstva zoper borzne ekcese, jih pa morda najde parlament.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

17. junija: Fran Modic, posestnikov sin, hiralce, 43 let, Radeckega cesta 9. — Ljudmila Pogačar, hči železniškega premikarja, 3 leta, Planinska cesta 168.

V deželni bolnišnici:
Dne 14. junija: Anton Kofol, sin železniškega delavca, 8 dni.

Dne 15. junija: Marija Maček, učiteljica, 79 let, Slavica Pospisil, hči kleparskega mojstra, 2 leti. — Marjeta Globoknik, poljska dnarica, 76 let.

Pogled v bogato ilustrirano glavni katalog izvozne in razpošiljalne tvrdke Jan Konrad, c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 1466, Češko, vas prepriča o zmoglosti te svetovne tvrdke, zagradelj naj vsakdo pred nakupom potrebnosti ali daril piše potom dopisnice po katalog, ki mu ga goraj omenjena tvrdka pošlje zaštopljeno in franko. II.

Velika izbora rokavic in raznovrstnih parfemov

O. BRAČKO

LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 12.

Fellerjev dobrodejni, poživljajoči rastlinski esenčni fluid z znamko

ELSA-FLUID

blazi
bolečine.

Predvojnecene. 12 steklenic 732 K.
Lekarna E. V. Feller, Stubica, Elzabtg. št. 238 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pism in zdravniških priporočil. III a

Tuge polnega srca javljam, da je naš prisrčno ljubljani sin, oziroma brat, gospod

Mirko Semen

sedmošolec, vojak pri našem gorskem polku

v vestnem izvrševanju svoje dolžnosti na soškem bojišču, zadet od sovražne granate, jedva 20. let star, dne 14. maja t. l. žrtvoval svoje življenje. Truplo dragega pokojnika so pokopali na pokopališču junakov, na Fajtiem hribu pri Gorici.

Bodi mu lahka domača zemlja!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v stolni cerkvi dne 20. junija 1917 ob 9. uri.

1990 **Karel Semen**, c. kr. davčni nadupravitelj.

Zahvala.

Za ljubeznipolno sočutje povodom nenadomestljive izgube naše iskreno ljubljene soproge, matere in tašče, gospe

Ane Mathian roj. Lenarčič

dalje za udeležbo pri pogrebu kakor tudi za darovano krasno cvetje izrekamo tem potom našo najprisrčnejšo zahvalo.

V LJUBLJANI, dne 18. junija 1917.

Globoko žalujejo rodbini:
ces. svetnik arht. Ivan Mathian in Bogomil vitez Gorup pl. Slavinjski.

Vizitnice priporoča Narodna tiskarna.

Prodaja se hiša

v Rožni dolini pri Ljubljani, s štirimi stanovanji, ter velikim zelenjadničnim vrtom in sadnim drevjem. 1886

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Želje za gorske čevlje in podkovalne želje

ročno kovane dobavljajo en gros

V. S. STEIN, tovarna željev, Praga, Kral. Vinohrahy 1120.

Ženitna ponudba.

Mladenci, 24 let, vojašine prost 3 posestvom v vrednosti 15.000 K in nekaj tisoč kron gotovega denarja. se želi seznaniti v surko ženitve mlado gospodično s primernim premoženjem. 1986

Ljubljanske ponudbe s sliko pod „Trgovina“ na upr. »Slov. Nar.“

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Rja balzam ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oči, bradavic, obšilancev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.75 K, 3 lončki K 4.50, 6 lončkov K 7.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Memeny, — Rošice (Kassa) Postfach 12307, Ogrsko. 3663

Sprejme se izurjen pisarniški vodja

vešč vseh pisarniških del za lesno trgovino. — Vstop čim prej. 1989

Ponudbe do 30. junija na upravn. »Slovenskega Naroda“ pod šifro „Lesna trgovina“/1939.

Prodaja se hiša

nova v Ljubljani na pripravnem kraju, v kateri je bila potreb gostilna in trgovina in več drugih

hiš v mestu in okolici.

Pojasnila daje pisarna dr. Ivan Tavčar, Sedna ulica 2. 1876

Dobre britve in aparati za striženje las.

I. a britve iz srebrastega jekla K 3, 4, 5; varnostni brivski aparati ponikljani K 3, 5; znamka „Perfekt“ z 6 klinami, K 12, 15, 20; Dvoredne rezervne kline tucat K 4.50, 5.6. Prva aparati za striženje las 9, 11, 12 K. Premena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik, Jan Konrad, izvozna tvrdka, Most št. 1667, (Brüx) Češko. Glavni katalog vsakomur gratis in franko.

Srbečico

hraste, izpuščaj, grlate in druge kožne nadloge odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček K 3.—, dvojni K 5.50. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože, škatljica K 2.50. Oboje se dobi proti vpslatvi zneska v Lekarnarja M. Klein Paratol tvornici v Budimpešti, VI-24. Eötvös-u 28.

Popolne opreme otroškega perila

v zalogi za vsako starost

priporoča znana trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA, Mestni trg števil. 3.

Ustanovljeno 1866. Perilo lastnega izdelka.

Vajenec

za kavarno, se sprejme. Nastop takoj. 1970

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Odda se takoj v najem ali na račun dobrodoča gostilna

v Kotovorski ulici. 1983

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Kontrolne blagaine

našega fabrikata kupimo vedno nazaj. National-regisir. blagajn. družba z o. z., Dunaj VII., Siebenstern-gasse 31. 1987

Mesečna soba

s posebnim vvhodom, električno razsvetljavo, v sredini mesta se takoj odda solidnemu gospodu. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1981

Sprejmeta se

dva krojaška pomočnika

za boljša dela in en vajenec. Martin Mahkota, Sp. Šiška 79, Ljubljana. 1963

Kupi se hišica v Ljubljani

ali njeni okolici z vrtom in nekoliko zemljišča. — Ponudbe pod „hišica 1917/1935“ na uprav. »Slov. Nar.«

Prodajo se

trije KONJI

pri L. Rogelj, Vrhnika.

Prodaja se

2 pisalna stroja

ter več dvokoles in šivalnih strojev, en orkestrion, Ljubljana, Stari trg 22, Batjel. 1960

Rabljen

pisalni stroj

se prodaja. — Poizve se v pisarni odvetnika dr. Ottona Fetiha, Sodna ulica 11. 1982

Prodaja se

častniška uniforma

Waffenrock in hlače (modro) popolnoma novo: 2 bluzi, hlače, plašč (ščukovosivo). Vse skupaj 600 K. Tudi posamezno. — Kje, pove upravništvo »Slovenskega Naroda“. 1980

Prodaja se zbirka

„Slov. Naroda“

od dne 30. julija 1914 pa do današnjega dne, dalje

„Tedenske Silke“

od št. 1 1914 naprej in

„ZARJA“

letniki 1911 od 20. decembra naprej pa do 25. julija 1914. 1991

Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.